

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság dr. Varga László ügyvéd által képviselt **felperesnek** dr. Nagy Géza ügyvéd által képviselt **alperes** ellen **számadási kötelezettség helyességének megállapítása** iránt a Karcagi Városi Bíróság előtt 3.P.20.023/2009. szám alatt indult és másodfokon a Jász-Nagykun Szolnok Megyei Bíróság 3.Pf.21.330/2009/4. számú ítéletével befejezett perében az említett jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Jász-Nagykun Szolnok Megyei Bíróság 3.Pf.21.330/2009/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az Államnak - külön felhívás alapján - 81.000 (Nyolcvanegyezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az alperes 1986. VII. 7-én megkötött kölcsönszerződés alapján a felperes és házastársa részére családi lakóházuk újjáépítése céljából 100.000 Ft kamatmentes kölcsönt, továbbá 380.000 Ft állami kölcsönt folyósított. Az állami kölcsönt 2022. III. negyedév végéig, évi 3 %-os ügyleti kamat mellett kellett az adósoknak visszafizetniük, késedelmes fizetés esetén pedig a hátralékos tartozást további 6 %-os kamat terhelte. A kamatmentes kölcsön kiegyenlítése megtörtént, az állami kölcsön törlesztő részleteinek fizetése során azonban a felperes és házastársa nem a szerződés rendelkezései szerint jártak el, ezért az alperes 2002. január 31. napjára a szerződést felmondta.

A felperes 2009. január 15-én előterjesztett keresetében annak megállapítását kérte, hogy az állami kölcsön (a továbbiakban: kölcsön) címén fennálló tartozása 2008. december 31-én 589.883 Ft, melyet annak kifizetéséig 12 %-os ügyleti és 6 %-os késedelmi kamat terhel. (Az első fokú ítélet meghozatala előtt a tartozás összegét 2009. szeptember 30-i időpontra vetítetten 221.441 Ft-ban határozta meg.)

Az alperes a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a kölcsöntartozás 2008. március 1-én 1.740.337 Ft volt, melyet 20,75 %-os ügyleti kamat és 6 %-os késedelmi kamat terhel.

Az elsőfokú bíróság 21. sorszámú ítéletével a keresetet elutasította. Az ítélet szerint a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy több befizetés történt részéről, mint amit az alperes elismert, hogy az alperes nem helyesen állapította meg a kamat mértékét, vagy nem jól számolta el a befizetéseket. A felperes azonban felhívás ellenére nem terjesztett elő ezzel kapcsolatos bizonyítási indítványt.

A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az első fokú ítéletet helybenhagyta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyes tényállás alapján érdemben helyes döntést hozott. Hangsúlyozta, hogy a Pp. 164. § /1/ bekezdése alapján a felperest terhelte az elszámolás helyességének a bizonyítása, a felperes azonban bizonyítási kötelezettségét nem teljesítette. Ugyanakkor az a felperes által csatolt elszámolásból is egyértelmű, hogy a felperes minden egyes havi törlesztő részletet a tőkeösszegre számolt el, késedelem esetén pedig nem számított fel késedelmi kamatot sem a tőketartozás, sem az ügyleti kamattartozás után. A felperes elszámolása tehát nem felelt meg a Ptk. 293. §-ában irtaknak.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletnek az első fokú ítéletre kiterjedő hatályú hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a keresetének helytadó új határozat meghozatalát, másodlagosan új eljárás elrendelését kérte. Előadása szerint már az első fokú ítélet elleni fellebbezésben is hivatkozott arra, hogy az alperes írásban, kifejezett nyilatkozattal lemondott az őt megillető kamatigényről, ezért nem volt helye a Ptk. 293. §-a alkalmazásának. A kamat elengedésének tényét bizonyítja, hogy az alperes nem érvényesítette kamatigényét a felperessel szemben, amikor a perbeli kölcsönszerződés alapján 26.000 Ft megfizetése iránt fizetési meghagyást nyújtott be a felperes és házastársa ellen és nem érvényesített kamatigényt a jogerős fizetési meghagyás végrehajtása során sem. Álláspontja szerint a perbeli esetben „abszolút módon” nem irányadó a Pp. 164. § /1/ bekezdése, mert „az alperesnek is bizonyítási kötelezettsége annak alátámasztása, hogy

a felperes által teljesített befizetésekhez képest lényegesen magasabb annak tényleges tartozása".

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, vizsgálhatta felül és annak alapján arra a megállapításra jutott, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő.

Tény, hogy az alperes 1992. november 25-én 26.000 Ft tőke és 780 Ft költség megfizetése iránt nyújtott be fizetési meghagyást a fizetési kötelezettségét elmulasztó felperessel és házastársával szemben, ebből azonban nem következik, hogy az alperes véglegesen lemondott volna a kölcsönszerződés alapján fennálló őt megillető kamatok követeléséről. A Ptk. 207. §-ának /4/ bekezdésében megfogalmazott tilalomba ütközne a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem oly módon való értelmezése, hogy az alperes mind az akkor esedékes kamatokat, mind a jövőben esedékes kamatokat „elengedte”, ugyanis a hivatkozott jogszabályi rendelkezés a joglemondó nyilatkozat kiterjesztő értelmezését tiltja. Elengedésre csak az 1991. január 1. napján fennállt tőketartozás fele része tekintetében került sor és pedig a felperes választása alapján az 1990. évi CIV. törvény 64. § /1/, 66. § /1/ bekezdés a) pont és 66. § /2/ bekezdés alkalmazása mellett. E jogszabályhelyek rendelkezésiből pedig az is egyértelmű, hogy 1991. január 1-től a felperes és házastársa, a korábbi alacsony mértékű ügyleti kamat helyett a lakáscélú bankkölcsönök mindenkori kamatának megfizetésére volt köteles. Az alperes a kölcsönszerződést 2002. január 31. napjára felmondta és ettől az időponttól a tartozás megfizetése egyösszegben esedékessé vált. Ezzel a felperes is nyilvánvalóan tisztában volt, mert 2007. VI. hóban annak tudomásulvétele mellett nyújtotta be törlesztési kötelezettségének felfüggesztésére irányuló kérelmét, hogy - a kérelemben rögzítettek szerint - az alperes felé 1.515.637 Ft összegű tartozása áll fenn, mely összegen belül 649.443 Ft volt a tőketartozás, 866.194 Ft pedig a kamattartozás.

Az alperes érdemi ellenkérelmében részletes előadást tett, a törlesztési időszak kezdetétől levezette, hogy a felperes tartozása miként változott.

Helyesen állapították meg az eljáró bíróságok, hogy a Pp. 164. § /1/ bekezdése értelmében a felperes volt köteles annak bizonyítására, miszerint saját elszámolása a helyes, ugyanis a felperesnek állt érdekében, hogy a bíróság a felperesi elszámolást fogadja el helyesnek. Tény, hogy a felperes ezt bizonyítani nem tudta, a bizonyítás sikertelensége pedig a Pp. 3. § /3/ bekezdése értelmében a felperes terhére esett.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § /3/ bekezdése értelmében hatályában fenntartotta.

A felperes pervesztessége folytán köteles viselni saját felmerült perköltségét a Pp. 270. § /1/ bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján valamint köteles megfizetni az illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986./VI.26./ IM rendelet 13. § /2/ bekezdése alapján az Állam javára.
Az alperesnek felülvizsgálati perköltsége nem merült fel.

Budapest, 2010. október 19.

.Vezekényi Ursula sk.a tanács elnöke
.Lőrincz Györgyné sk.előadó-bíró
Gyöngyösiné dr.Gyügyei Klára sk.bíró